

INFOANALÍZIS2 3.ZH JAV

2016 december 14.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Σ	NÉV
max. pontszám	10	10	10	10	10	50	NEPTUN KÓD
elért pontszám							GYAK VEZ

1. Feladat. Határozzuk meg, hogy hol és milyen lokális szélsőértékei vannak az

$$f(x, y) := 4xy - x^4 - y^4$$

függvénynek.

2. Feladat. Adjuk meg az $f(x, y) := xy(18 - x - y)$ függvény legnagyobb és legkisebb értékét és ezek helyét a $[0, 12] \times [0, 12]$ négyzeten.

3. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_0^1 \int_y^1 e^{x^2} dx dy.$$

4. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_1^4 \int_{\sqrt{y}}^2 \sin\left(\frac{x^3}{3} - x\right) dx dy.$$

5. Feladat. Adjuk meg az $f(x, y) := \arctan\left(\frac{y}{x}\right)$ függvény kettős integrálját az alábbi egyenlőtlenségekkel megadott T tartományon

$$\begin{aligned}x^2 + y^2 &\geq 4 \\x^2 + y^2 &\leq 16 \\y &\geq 0 \\y &\leq \frac{x}{\sqrt{3}}.\end{aligned}$$

1. Feladat. Határozzuk meg, hogy hol és milyen lokális szélsőértékei vannak az

$$f(x, y) := 4xy - x^4 - y^4$$

függvénynek.

Megoldás. A parciális deriváltak **2p**

$$f'_x(x, y) = 4y - 4x^3$$

$$f'_y(x, y) = 4x - 4y^3.$$

A

$$4y - 4x^3 = 0$$

$$4x - 4y^3 = 0$$

egyenletrendszer megoldása **3p**

$$x'_1 = 0, y'_1 = 0,$$

$$x'_2 = 1, y'_2 = 1,$$

$$x'_3 = -1, y'_3 = -1.$$

A Hesse mátrix **2p**

$$H(x, y) = \begin{bmatrix} -12x^2 & 4 \\ 4 & -12y^2 \end{bmatrix}.$$

(a) Mivel

$$\det H(0, 0) = \begin{vmatrix} 0 & 4 \\ 4 & 0 \end{vmatrix}$$

indefinit, nincs szélsőérték. **1p**

(b) Mivel

$$\det H(1, 1) = \begin{vmatrix} -12 & 4 \\ 4 & -12 \end{vmatrix}$$

negatív definit, lokális maximuma van. **1p**

(c) Mivel

$$\det H(-1, -1) = \begin{vmatrix} -12 & 4 \\ 4 & -12 \end{vmatrix}$$

negatív definit, lokális maximuma van. **1p** ■

2. Feladat. Adjuk meg az $f(x, y) := xy(18 - x - y)$ függvény legnagyobb és legkisebb értékét és ezek helyét a $[0, 12] \times [0, 12]$ négyzeten.

Megoldás. (1) A tartomány belsejében: **2p**

$$f'_x(x, y) = y(18 - x - y) + xy(-1)$$

$$f'_y(x, y) = x(18 - x - y) + xy(-1).$$

A

$$18 - 2x - y = 0$$

$$18 - x - 2y = 0$$

egyenletrendszer megoldása **1p**

$$x'_1 = 6, y'_1 = 6.$$

(2) $x = 12, 0 \leq y \leq 12$.

Ekkor $f(12, y) = 72y - 12y^2$. Így kapjuk **3p**

$$x'_2 = 12, y'_2 = 0$$

$$x'_3 = 12, y'_3 = 3$$

$$x'_4 = 12, y'_4 = 12.$$

(3) $y = 12, 0 \leq x \leq 12$.

Ekkor $f(x, 12) = 72x - 12x^2$. Így kapjuk **1p**

$$y'_5 = 12, x'_5 = 0$$

$$y'_6 = 12, x'_6 = 3$$

$$y'_7 = 12, x'_7 = 12.$$

(4) $x = 0$ vagy $y = 0$. Ekkor az f függvény konstans, 0. **1p**

Előzőek alapján, **2p**

(6, 6) max. hely, értéke $f(6, 6) = 216$.

(12, 12) min. hely, értéke $f(12, 12) = -864$. ■

3. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_0^1 \int_y^1 e^{x^2} dx dy.$$

Megoldás. Az integrandus az adott tartományon folytonos, tehát az integrál létezik 1p. Az e^{x^2} függvénynek nincs elemi függvényekkel kifejezhető primitív függvénye. Ha a tartományon fordított sorrendben integrálunk 1p,

$$\int_0^1 \int_y^1 e^{x^2} dx dy \stackrel{\text{2p}}{=} \int_0^1 \int_0^x e^{x^2} dy dx \stackrel{\text{2p}}{=} \int_0^1 [ye^{x^2}]_0^x dy \stackrel{\text{2p}}{=} \int_0^1 xe^{x^2} dx \stackrel{\text{2p}}{=} \left[\frac{1}{2} e^{x^2} \right]_0^1 = \frac{1}{2}(e-1). \quad \blacksquare$$

4. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_1^4 \int_{\sqrt{y}}^2 \sin\left(\frac{x^3}{3} - x\right) dx dy.$$

Megoldás. Az integrandus az adott tartományon folytonos, tehát az integrál létezik 1p. Ha a tartományon fordított sorrendben integrálunk 1p:

$$\int_1^4 \int_{\sqrt{y}}^2 \sin\left(\frac{x^3}{3} - x\right) dx dy \stackrel{\text{2p}}{=} \int_1^2 \int_1^{x^2} \sin\left(\frac{x^3}{3} - x\right) dy dx \stackrel{\text{2p}}{=} \int_1^2 \left[y \sin\left(\frac{x^3}{3} - x\right) \right]_1^{x^2} dx$$

$$\stackrel{\text{2p}}{=} \int_1^2 (x^2 - 1) \sin\left(\frac{x^3}{3} - x\right) dx \stackrel{\text{2p}}{=} \left[-\cos\left(\frac{x^3}{3} - x\right) \right]_1^2 = -\cos\frac{2}{3} + \cos\frac{2}{3} = 0. \quad \blacksquare$$

5. Feladat. Adjuk meg az $f(x, y) := \arctan\left(\frac{y}{x}\right)$ függvény kettős integrálját az alábbi egyenlőtlenségekkel megadott T tartományon

$$\begin{aligned} x^2 + y^2 &\geq 4 \\ x^2 + y^2 &\leq 16 \\ y &\geq 0 \\ y &\leq \frac{x}{\sqrt{3}}. \end{aligned}$$

Megoldás. Polárkoordinátákra térünk át:

$$x = r \cos \varphi, y = r \sin \varphi, \quad \text{2p} \quad 2 \leq r \leq 4, \quad 0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{6}. \quad \text{2p}$$

Ekkor

$$\begin{aligned} \int_T \arctan\left(\frac{y}{x}\right) d\lambda_2 &\stackrel{\boxed{2p}}{=} \int_{T'} \arctan\left(\frac{r \sin(\varphi)}{r \cos(\varphi)}\right) \cdot r \, dr \, d\varphi \\ &\stackrel{\boxed{1p}}{=} \int_0^{\frac{\pi}{6}} \int_2^4 \arctan(\tan(\varphi)) r \, dr \, d\varphi \\ &\stackrel{\boxed{1p}}{=} \int_0^{\frac{\pi}{6}} \int_2^4 \varphi r \, dr \, d\varphi \\ &\stackrel{\boxed{1p}}{=} \left(\int_0^{\frac{\pi}{6}} \varphi \, d\varphi \right) \left(\int_2^4 r \, dr \right) \\ &\stackrel{\boxed{1p}}{=} 3 \left(\frac{\pi}{6} \right)^2. \quad \blacksquare \end{aligned}$$
